

Опис навчальної дисципліни

1.8. Основи фізичної терапії та ерготерапії

Тип дисципліни: дисципліна самостійного вибору закладу вищої освіти.

Семестр: перший.

Обсяг дисципліни: загальна кількість годин – 120 (кредитів ЄКТС –4), аудиторні години: лекції – 32, практичні – 32.

Лектори: к. мед. н., доцент Матрошилін О.Г.

Результати навчання: студент повинен знати і вміти:

- знати мету, сфери діяльності, сучасні практики і спеціалізації фізичного терапевта та ерготерапевта;
- знати основні категорії (критерії) життєдіяльності людини (активність у повсякденному житті, у роботі і продуктивній діяльності, у грі, відпочинку і захопленнях) та параметри їх оцінки;
- знати методи ефективного спілкування, менеджменту командної роботи, принципи організації роботи мультидисциплінарної команди; етику спілкування;
- знати патологічні процеси, які піддаються корекції фізіотерапевтичними та ерготерапевтичними втручаннями;
- знати засоби, методи та форми фізичної терапії, ерготерапії; принципи застосування та вплив засобів і методів фізичної терапії й ерготерапії; основні протипоказання і застереження щодо проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії;
- знати основи науково доказової практики та методів прогнозування і планування у фізичній терапії, ерготерапії; основи постановки цілей у форматі SMART;
- знати методи обстеження у фізичній терапії, ерготерапії, спеціальні тести та шкали;
- знати критерії оцінки пацієнтів у форматі «Канадської оцінки виконання діяльності (COPM)» і Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ);
- знати критерії відповідності заходів фізичної терапії, ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта;
- знати особливості оцінки й основні напрямки втручання фізичного терапевта та ерготерапевта при реабілітації пацієнтів різних нозологічних і вікових груп;
- знати можливості забезпечення допоміжними засобами пересування, адаптації квартири, найближчого оточення; організацію допомоги та можливості самопомоги;
- знати принципи і способи правильного та безпечного позиціонування і переміщення пацієнтів;
- знати форми та методи проведення і реєстрації результатів оперативного, поточного та етапного контролю за станом пацієнта; особливості коректування цілей та завдань в залежності від результатів контролю;
- вміти пояснити патологічні процеси, які піддаються корекції фізіотерапевтичними та ерготерапевтичними втручаннями; пояснити ефективність використання фізичних вправ та змін оточення для відновлення і підтримки здоров'я; пояснити необхідність профілактичних та терапевтичних заходів фізичної терапії, ерготерапії;
- вміти організувати збір інформації про стан здоров'я пацієнта; складати анамнез; використовувати відповідні методи огляду, реабілітаційного обстеження та тестування (знати шкали Бартела, Ашворта, Оксфорд, MMSE, Ренкіна, тест Берга, тест «годинник»); точно документувати дані обстеження;

- вміти узагальнювати результати обстеження, ставити короткострокові і довгострокові цілі і складати відповідний план професійних дій, враховуючи усі заходи безпеки та протипоказання щодо кожної дії; запобігати небезпеці/ризикові, мінімалізувати їх під час фізичної терапії, ерготерапії; безпечно використовувати обладнання;

- вміти оцінити потреби, функціональні можливості та реабілітаційний потенціал пацієнта; обирати методи впливу, враховуючи патологію, функціональні розлади, активність та участь особи, обирати необхідне обладнання; трактувати програму та пояснювати її пацієнту.

- вміти безпечно та ефективно виконувати програму фізичної терапії, ерготерапії; модифікувати обсяг навантаження, зміст та спрямованість занять в залежності від функціонального, психологічного та когнітивного стану пацієнта; вибирати необхідний рівень допомоги; визначати частоту занять і тривалість курсу фізичної терапії, ерготерапії; координувати реалізацію індивідуальної програми реабілітації з усіма учасниками реабілітаційного процесу; за необхідності корегувати цілі; обговорити реабілітаційний процес з пацієнтом та/або родичами, опікунами, близькими, іншими фахівцями; надати пацієнтам програму для самостійних занять;

- вміти моніторити стан пацієнта, передбачати та визначати його реакцію на проведення реабілітаційних заходів; оцінювати ефективність фізичної терапії, ерготерапії; визначати ставлення пацієнта до отриманих результатів; навчати пацієнта застосувати методи самоконтролю; дотримуватися стандартизованих протоколів під час вимірювання результатів; інтерпретувати отримані дані; керувати процесом фізичної терапії, ерготерапії;

- вміти проводити оцінку діяльності пацієнта в форматі СОРМ;

- вміти проводити аналіз і адаптацію «заняттєвої активності» для виконання її пацієнтом;

- вміти застосовувати на практиці основні принципи адаптації домашнього середовища;

- вміти навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню /догляду, профілактиці ускладнень, захворювань, травм та неповносправності, здорового способу життя.

Спосіб навчання: аудиторне.

Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни:

«Анатомія людини», «Біологія та основи генетики», «Біохімія». Дисципліна має міждисциплінарні зв'язки з навчальними дисциплінами, які вивчаються паралельно: «Кінезіологія», «Оздоровчі види рухової активності», «Біохімічні основи рухової активності».

Зміст навчальної дисципліни: Сучасні методи і принципи втручань фізичного терапевта. Сучасні методи і принципи втручань ерготерапевта. Оцінка пацієнта з ГПМК фізичним терапевтом. Оцінка пацієнта з ГПМК ерготерапевтом. Лікування положенням. Профілактика вторинних ускладнень. Ерготерапія в системі реабілітації неврологічних хворих. Ерготерапія при обмеженні самообслуговування у осіб з інвалідністю та осіб похилого віку. Використання «Канадської оцінки виконання діяльності (СОРМ)» для оцінки потреб пацієнта. Допоміжні засоби пересування. Спеціальна інвалідна техніка. Підбір інвалідного крісла-коляски. Моделі пересування та методи підстрахування. Адаптація навколишнього середовища до потреб осіб з обмеженнями життєдіяльності. Засоби та методи втручання у фізичній терапії та ерготерапії.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації : навчальний посібник / А. С. Вовканич. – Львів : ЛДУФК, 2013. – 184с.
2. ДБН В.2.2-40:2018) «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» [електронний ресурс]. Режим доступу : http://uu.edu.ua/upload/Inclusiya/Bezbarjernist/1832_DBN-v-2-2-40.pdf
3. Ергономіка – важливий фактор формування "універсального" суспільного середовища [електронний ресурс]. Режим доступу : <http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/7832/1/%D0%9E.%20%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%81%D1%8E%D0%BA%2C%20%D0%9C.%20%D0%9C%D0%B0%D0%B7%D0%B5%D0%BF%D0%B0.pdf>
4. Закон України “Про систему реабілітації в Україні” (Проект) від 2.10.2017р. [електронний ресурс]. Режим доступу: <https://novynarnia.com/2017/10/02/zakon-ukrayini-pro-sistemu-reabilitatsiyi-v-ukrayini-proekt/>
5. Использование «Канадской оценки выполнения деятельности (СОРМ)» для оценки потребностей клиента: методическое пособие/Е.В. Ключкова, С.Б. Мальцев– Душанбе, 2010. – 37с.
6. Камаева О.В .Мультидисциплинарный поход в ведении и ранней реабилитации неврологических больных: методическое пособие.Часть 5. Физическая терапия./ Камаева О.В., Буракова З.Ф., Зычкова О.Б. -Санкт-Петербург, 2003. – 42с.
7. Камаева О.В .Мультидисциплинарный поход в ведении и ранней реабилитации неврологических больных: методическое пособие.Часть 6. эрготерапия ./ Камаева О.В., Буракова З.Ф., Зычкова О.Б. -Санкт-Петербург, 2003.- 40с.
8. Мальцев С.Б. Оценка ежедневной активности, участия в жизни общества и качества жизни: учебное пособие / Мальцев С.Б. – Душанбе, 2010. – 63с.
9. Сара Тайсон и др. Начните двигаться! Руководство по восстановлению двигательных функций после перенесенного инсульта./ Сара Тайсон и др. - Санкт-Петербург, 2001. – 84с.
10. Сухова Л. С. Основы медико-социальной реабилитации (окупуациональная терапия) /Сухова Л. С. – М.: Издательство «Свято-Димитриевское училище сестер милосердия», 2003. – 80 с.2
11. Физическая терапия и эрготерапия как нове специальности для Республики Таджикистан: методическое пособие / Е.В. Ключкова, С.Б. Мальцев – Душанбе, 2010. – 46с.

Додаткова:

12. Инсульт: програма возврата к активной жизни./ВОЗ. Бозенко Н.П., Алексеенко Ю.В.-М. : Мед.лит., 2004. – 256с.
13. Камаева О.В .Мультидисциплинарный поход в ведении и ранней реабилитации неврологических больных: методическое пособие. Часть 1. Мультидисциплинарный подход .Организация Инсультного Блока./ Камаева О.В., Буракова З.Ф., Зычкова О.Б. – Санкт-Петербург, 2003. – 33с.
14. Камаева О.В .Мультидисциплинарный поход в ведении и ранней реабилитации неврологических больных: методическое пособие. Часть 2. Сестринские вопросы./ Камаева О.В., Буракова З.Ф., Зычкова О.Б. – Санкт-Петербург, 2003. –С.28-31.

15. Кобялковская Е.Е. Сборник «Возможности»: современные подходы и технологии реабилитации и развития детей с ОВЗ./ Кобялковская Е.Е.- Пермь: Полиграф Сити Пермь, 2017. – С.170;

16. Основні принципи реабілітації хворих,що перенесли інсульт[електронний ресурс]. Режим доступу :

<https://reabilitatsia.com/osnovni-printsipi-reabilitatsiyi-hvorih-shho-perenesli-insult-reabilitatsiya/>

17. Рокошевська В.В. Фізична реабілітація хворих після перенесеного мозкового геморагічного інсульту в умовах стаціонару / В.В. Рокошевська методичний посібник. - Л. : ПП. Сорока Т. Б., - 2010– 96с.

18. Сфера діяльності фізичного терапевта [електронний ресурс]. Режим доступу :

http://www.physrehab.org.ua/tl_files/Docs/Sfera_diyalnosti_final_web.pdf

19. Что необходимо знать и делать, чтобы выжить с инсультом в Украине [электронный ресурс]. Режим доступа:

https://zn.ua/HEALTH/nash-insult-by1-nam-naukoу-298331_.html

20. Шкалы, тесты и опросники в медицинской реабилитации / под ред. А. Н. Беловой, О. Н. Шепетовой. – М. : Антидор, 2002. – 440 с.

Форми та методи навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота.

Методи і критерії оцінювання:

- поточний контроль: усне опитування, підсумкова самостійна робота, співбесіда з лектором;
- підсумковий контроль: залік у першому семестрі;
- 100-бальна шкала оцінювання.

Мова навчання: українська.

Кафедра: здоров'я людини та фізичної реабілітації.